

წინასიტყვაობა

სისხლის სამართლის სტატისტიკის რეფორმის ფარგლებში, უწყებათაშორისი კოორდინაციის გზით შემუშავდა სტატისტიკური აღრიცხვისა და ანგარიშების ერთიანი, შეთანხმებული მეთოდოლოგია, რაც აისახა უწყებათაშორისი თანამშრომლობის მემორანდუმში სისხლის სამართლის სტატისტიკის ერთიანი ანგარიშის გამოცემის შესახებ. თანამშრომლობის მემორანდუმის მხარეები არიან სისხლის სამართლის სტატისტიკაზე პასუხისმგებელი უწყებები: შინაგან საქმეთა სამინისტრო, იუსტიციის სამინისტრო (პროკურატურა), სასამართლო, სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სამინისტრო.¹ მემორანდუმი განსაზღვრავს ერთიანი სტატისტიკური ანგარიშის სტრუქტურას, შინაარსს, გამოქვეყნების წესსა და ვადებს. მემორანდუმი ითვალისწინებს ერთიანი სტატისტიკური ანგარიშის გამოქვეყნებას ყოველთვიურად.

ხაზგასასმელია, რომ ანგარიშის მომზადების პროცესში მიღწეულ იქნა მაქსიმალური უწყებათაშორისი კოორდინაცია. ამასთან, ერთიანი მეთოდოლოგიის არსებობამ შესაძლებელი გახადა შეუსაბამოების მინიმუმამდე დაყვანა, მონაცემების მაქსიმალური თანხვედრის უზრუნველყოფა.

მონაცემთა შეგროვებისა და დამუშავების მეთოდოლოგია

სისხლის სამართლის სტატისტიკის ერთიანი ანგარიში მოიცავს შინაგან საქმეთა სამინისტროს, პროკურატურის, სასამართლოს, სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სამინისტროს სტატისტიკურ და დინამიკურ მონაცემებს. აღნიშნული უწყებები ყოველთვიურად საკუთარი კომპეტენციის ფარგლებში ამზადებენ სტატისტიკურ ანგარიშს და გზავნიან სტატისტიკის ეროვნულ სამსახურში. სტატისტიკის ეროვნული სამსახური უზრუნველყოფს ერთიანი სტატისტიკური ანგარიშის გამოქვეყნებას.

ქვემოთ დეტალურად არის აღწერილი, თუ რომელი ინდიკატორების მიხედვით წარმოადგენენ უწყებები ინფორმაციას ერთიან სტატისტიკურ ანგარიშში. ასევე განმარტებულია თითოეული ინდიკატორის მნიშვნელობა და გამოყენებული მეთოდოლოგია.

¹ მემორანდუმს ხელი მოეწერა და ძალაშია 2010 წლის 30 აპრილიდან.

თავი I. პოლიციის სტატისტიკა

შინაგან საქმეთა სამინისტროს (შემდგომში შსს) სტატისტიკურ ანგარიშში პირველი თავი ეთმობა, შსს ერთიან სტატისტიკაში წარმოადგენს საანგარიშო პერიოდში რეგისტრირებული დანაშაულის სტატისტიკას. რეგისტრირებული დანაშაული წარმოდგენილია დანაშაულთა კლასიფიკაციის სტანდარტული სქემის შესაბამისად, კერძოდ, მოცემულია რეგისტრირებული დანაშაულის საერთო რაოდენობა, მათ შორის, ძალადობრივი დანაშაულები, განსაკუთრებით მძიმე, მძიმე და ნაკლებად მძიმე დანაშაულები. დანაშაულთა სახეობები წარმოდგენილია სისხლის სამართლის კოდექსის თავების შესაბამისად და ცალკე არის გამოყოფილი ყველაზე მეტად გავრცელებული დანაშაულები.

ერთიანი ანგარიშის მიზნებისათვის შსს აგრეთვე წარმოადგენს ინფორმაციას დაწყებული გამოძიების შეწყვეტისა და კვალიფიკაციის შეცვლის შესახებ დანაშაულების მიხედვით,² ინფორმაცია დაზარალებული პირების, ადმინისტრაციული სამართალდარღვევებისა³ და ოჯახში ძალადობის⁴ ფაქტების შესახებ.

ერთიან სტატისტიკურ ანგარიშში შსს მიერ წარმოდგენილი მონაცემების მიღების წყაროს წარმოადგენს სააღრიცხვო ფორმები, რომლებიც დამტკიცებულია საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრის №423 ბრძანებით (28.04.2005წ.).

დანაშაულის ერთიანი აღრიცხვის ფორმებია:

1. წინასწარი გამოძიების დაწყების აღრიცხვის ბარათი (ფორმა №1).
2. დანაშაულის კვალიფიკაციის შეცვლის აღრიცხვის ბარათი (ფორმა №1ა).
3. წინასწარი გამოძიების შეწყვეტის ან საქმის გადაგზავნის აღრიცხვის ბარათი. (ფორმა №2).
4. დაზარალებულ პირთა მონაცემების აღრიცხვის ბარათი (ფორმა №7).

შსს სტატისტიკური ინდიკატორები ერთიანი სტატისტიკური ანგარიშის მიზნებისათვის აღსარიცხი ერთეულების მითითებით მოცემულია ქვემოთ:

1. **რეგისტრირებული დანაშაული** - აღსარიცხი ერთეული: დანაშაული/სსკ-ის მუხლი - აღრიცხება დანაშაულთა საერთო რაოდენობა, რომლებზეც დაიწყო გამოძიება საანგარიშო პერიოდში დანაშაულთა კატეგორიებისა და ყველაზე მეტად გავრცელებული მუხლების მიხედვით;⁵ რეგისტრირებული დანაშაულის მონაცემებში არ შედის ცვლილებები - გამოძიების შეწყვეტა დანაშაულების მიხედვით და დანაშაულთა კვალიფიკაციის შეცვლა რეგისტრირებულ დანაშაულში არ აისახება. აღრიცხება წინასწარი გამოძიების დაწყების აღრიცხვის ბარათის (ფორმა № 1) მიხედვით.

² გამოძიების შეწყვეტის შესახებ ინფორმაცია წარმოდგენილი იქნება ორ ნაწილად, პირველ ნაწილში მოცემული იქნება საანგარიშო პერიოდში შეწყვეტილი გამოძიებების მთლიანი მაჩვენებელი დანაშაულების მიხედვით, ხოლო მეორე ნაწილში გამოძიების შეწყვეტა იმ დანაშაულებზე, რომლებზეც გამოძიება დაიწყო საანგარიშო პერიოდში.

³ ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა აღრიცხვა მოხდება ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის თავებისა და ზოგიერთი გავრცელებული სამართალდარღვევის მიხედვით შინაგან საქმეთა მინისტრის 2006 წლის 1 მარტის №271 ბრძანებით დამტკიცებული ინსტრუქციის შესაბამისი ბარათების საფუძველზე.

⁴ ოჯახში ძალადობის ფაქტების სტატისტიკა აღრიცხება მოცემული შემავსებელი ორდერების შესაბამისად შინაგან საქმეთა მინისტრის 2007 წლის 26 დეკემბრის №1630 და 2010 წლის 24 მარტის №333 ბრძანებების საფუძველზე (სააღრიცხვო ფორმა №7ა).

⁵ იმ გამონაკლის შემთხვევებში, როდესაც გამოძიების დაწყების ფორმის დაგვიანებით მიწოდება ხდება, ინფორმაცია არ აისახება რეგისტრირებული დანაშაულის გრაფაში, აღნიშნული მონაცემი აისახება მხოლოდ წლიურ ანგარიშში.

2. **კვალიფიკაციის შეცვლა** - აღსარიცხი ერთეული: დანაშაული/სსკ-ის მუხლი - აღირიცხება დანაშაულის გადაკვალიფიცირების შემთხვევები ყველა დანაშაულზე დანაშაულის კვალიფიკაციის შეცვლის აღრიცხვის ბარათის (ფორმა № 1ა) მონაცემების მიხედვით, აგრეთვე რიგ შემთხვევებში ფორმა №3 გათვალისწინებით.⁶

3. **გამოძიების შეწყვეტა** - აღსარიცხი ერთეული: დანაშაული/სსკ-ის მუხლი - აღნიშნავს გამოძიების შეწყვეტას დანაშაულების მიხედვით, ეს მონაცემი არ მოიცავს იმ შემთხვევას, როდესაც წყდება სისხლის სამართლებრივი დევნა ან გამოძიება და დევნა ერთდროულად. აღირიცხება წინასწარი გამოძიების შეწყვეტის ან საქმის გადაგზავნის აღრიცხვის ბარათის (ფორმა № 2) მონაცემების მიხედვით.

4. **დაზარალებულის შესახებ ინფორმაცია** - აღსარიცხი ერთეული: პირი, დაზარალებულ პირთა აღრიცხვა წარმოებს ასაკის, სქესისა და მოქალაქეობის მიხედვით. აღირიცხება დაზარალებულ პირთა მონაცემების აღრიცხვის ბარათის (ფორმა №7) მიხედვით.

⁶ ფორმა №3 მოიცავს ინფორმაციას სისხლისსამართლებრივი დევნის დაწყების შესახებ.

თავი II. პროკურატურის სტატისტიკა

მთავარი პროკურატურის ანალიტიკურ სამმართველოში რაიონული/საოლქო პროკურატურებიდან და მთავარი პროკურატურის დეპარტამენტებიდან ყოველი თვის 10 რიცხვისთვის იგზავნება სტატისტიკური ინფორმაციის აღრიცხვის ორი ფორმა:

1. სტატისტიკური ფორმა მუხლობრივი მონაცემების მიხედვით;
2. სტატისტიკური ფორმა საპროცესო მოქმედებების მიხედვით.

ანალიტიკურ სამმართველოში, ზემოაღნიშნული ორი ფორმის საფუძველზე მიღებული ინფორმაცია მუშავდება და მიღებულ მონაცემებზე დაყრდნობით მზადდება ანალიტიკური განზოგადება.

სტატისტიკური აღრიცხვის ფორმები დამტკიცებულია საქართველოს მთავარი პროკურორის №136 §1 ბრძანებით 19.10.2009 წელს.

პროკურატურის სტატისტიკური ინდიკატორები ერთიანი სტატისტიკური ანგარიშის მიზნებისათვის აღსარიცხი ერთეულების მიხედვით ამგვარია:

1. სისხლისსამართლებრივი დევნის დაწყება (ექვმიტანილად ან ბრალდებულად ცნობა) - სისხლისსამართლებრივი დევნის დაწყების მაჩვენებელი გულისხმობს პირთა რაოდენობას, რომლებიც არიან ექვმიტანილად ან ბრალდებულად ცნობილნი. სისხლისსამართლებრივი დევნის დაწყება აღირიცხება როგორც პირების, ასევე დანაშაულთა/სსკ-ის მუხლების მიხედვით. დანაშაულთა მიხედვით სისხლისსამართლებრივი დევნის დაწყება გულისხმობს როგორც სსკ-ის კონკრეტულ მუხლებზე, ასევე ამა თუ იმ კატეგორიის დანაშაულზე რამდენი პირის მიმართ დაიწყო სისხლისსამართლებრივი დევნა. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ დანაშაულთა ჯგუფების საერთო მაჩვენებელში დაფიქსირებული მონაცემი არ ემთხვევა ამ ჯგუფში შემავალ მუხლებზე ნაჩვენებ მონაცემთა ჯამს, რადგან ერთი და იგივე პირი შეიძლება ფიგურირებდეს ორ, ან მეტ მუხლზე.

სისხლისსამართლებრივი დევნის დაწყების მაჩვენებელი მოიცავს, როგორც საანგარიშო პერიოდში, ასევე წინა პერიოდში დაწყებული გამოძიებიდან დევნის დაწყების მაჩვენებელს. მაგალითად, მაისის თვეში სისხლისსამართლებრივი დევნის დაწყების მაჩვენებელი გულისხმობს როგორც მაისის თვეში, ასევე წინა პერიოდში დაწყებული გამოძიებიდან რამდენი პირის მიმართ დაიწყო სისხლისსამართლებრივი დევნა.

2. სისხლისსამართლებრივი დევნის დაწყება არასრულწლოვანთა მიმართ - აღირიცხება არასრულწლოვან პირთა მიმართ დევნის დაწყებისა და არასრულწლოვანთა მიერ ჩადენილ დანაშაულთა მაჩვენებლები. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ დანაშაულთა ჯგუფების საერთო მაჩვენებელში დაფიქსირებული მონაცემი არ ემთხვევა ამ ჯგუფში შემავალ მუხლებზე ნაჩვენებ მონაცემთა ჯამს, რადგან ერთი და იგივე პირი შეიძლება ფიგურირებდეს ორ, ან მეტ მუხლზე.

სისხლისსამართლებრივი დევნის დაწყების მაჩვენებელი არასრულწლოვანთა მიმართ გულისხმობს პირთა რაოდენობას, რომლებიც არიან როგორც ექვმიტანილის სახით დაკავებულნი, ასევე ბრალდებულად ცნობილნი.

სისხლისსამართლებრივი დევნის დაწყების მაჩვენებელი არასრულწლოვანთა მიმართ მოიცავს, როგორც საანგარიშო პერიოდში, ასევე წინა პერიოდში დაწყებული გამოძიებიდან დევნის დაწყების მაჩვენებელს.

მაგალითად, მაისის თვეში სისხლისსამართლებრივი დევნის დაწყების მაჩვენებელი გულისხმობს როგორც მაისის თვეში, ასევე წინა პერიოდში დაწყებული გამოძიებიდან რამდენი არასრულწლოვანი პირის მიმართ დაიწყო სისხლისსამართლებრივი დევნა.

3. სისხლისსამართლებრივი დევნის შეწყვეტა - სისხლისსამართლებრივი დევნის შეწყვეტის მაჩვენებელი აღირიცხება როგორც, ზოგადად, პირთა რაოდენობის, ასევე დანაშაულთა/სსკ-ის მუხლების მიხედვით. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ დანაშაულთა ჯგუფების საერთო მაჩვენებელში დაფიქსირებული მონაცემი არ ემთხვევა ამ ჯგუფში შემავალ მუხლებზე ნაჩვენებ მონაცემთა ჯამს, რადგან ერთი და იგივე პირი შეიძლება ფიგურირებდეს ორ, ან მეტ მუხლზე.

სისხლისსამართლებრივი დევნის შეწყვეტა სულ პირებზე მოიცავს მხოლოდ დევნის შეწყვეტას (პირის მიმართ წყდება დევნა, მაგრამ საქმეზე გრძელდება გამოძიება) და არ მოიცავს ერთდროულად გამოძიებისა და დევნის შეწყვეტას. რაც შეეხება დანაშაულთა/სსკ-ის მუხლების მიხედვით დევნის შეწყვეტას, აღნიშნული პარამეტრი მოიცავს ერთდროულად გამოძიებისა და სისხლისსამართლებრივი დევნის შეწყვეტასაც.

სისხლისსამართლებრივი დევნის შეწყვეტის მაჩვენებელი მოიცავს, როგორც საანგარიშო პერიოდში, ასევე წინა პერიოდში დაწყებული გამოძიებიდან დევნის შეწყვეტის მაჩვენებელს. მაგალითად, მაისის თვეში სისხლის სამართლებრივი დევნის შეწყვეტა გულისხმობს როგორც მაისის თვეში, ასევე წინა პერიოდში დაწყებული გამოძიებიდან რამდენი პირის მიმართ შეწყდა სისხლისსამართლებრივი დევნა.

4. ერთდროულად გამოძიებისა და სისხლისსამართლებრივი დევნის შეწყვეტა - აღირიცხება პირების, საქმეებისა და დანაშაულთა/სსკ-ის მუხლების მიხედვით. ერთდროულად გამოძიებისა და სისხლისსამართლებრივი დევნის შეწყვეტის მაჩვენებელი არ მოიცავს დევნის შეწყვეტის მაჩვენებელს (ეს უკანასკნელი, როგორც ზემოთ ავღნიშნეთ, აღირიცხება ცალკე).

ერთდროულად გამოძიებისა და სისხლისსამართლებრივი დევნის შეწყვეტის მაჩვენებელი მოიცავს როგორც საანგარიშო პერიოდში, ასევე წინა პერიოდში დაწყებული გამოძიებიდან ერთდროულად გამოძიებისა და დევნის შეწყვეტის მაჩვენებელს. მაგალითად, მაისის თვეში ერთდროულად გამოძიებისა და დევნის შეწყვეტის მაჩვენებელი გულისხმობს როგორც მაისის თვეში, ასევე წინა პერიოდში დაწყებული გამოძიებიდან რამდენი პირის მიმართ შეწყდა გამოძიება და დევნა ერთდროულად.

5. სასამართლოში წარმართვა - აღირიცხება პირების, საქმეებისა და დანაშაულთა/სსკ-ის მუხლების მიხედვით. სულ სასამართლოში წარმართული საქმეებისა და პირების რაოდენობა მოიცავს არსებითად განსახილველად წარმართულ და საპროცესო შეთანხმებით წარმართული საქმეებისა და პირების რაოდენობას. აღნიშნული პარამეტრი დანაშაულთა მიხედვით გულისხმობს, ამა თუ იმ კატეგორიის დანაშაულებსა და მუხლებზე რამდენი პირის მიმართ წარმართა საქმე სასამართლოში. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ დანაშაულთა ჯგუფების საერთო მაჩვენებელში დაფიქსირებული მონაცემი არ ემთხვევა ამ ჯგუფში შემავალ მუხლებზე ნაჩვენებ მონაცემთა ჯამს, რადგან ერთი და იგივე პირი შეიძლება ფიგურირებდეს ორ, ან მეტ მუხლზე.

თავი III. სასამართლო სტატისტიკა

ერთიან სტატისტიკურ ანგარიშში სასამართლო ინფორმაციას წარმოადგენს შემდეგი ინდიკატორების მიხედვით:

1. **შეფარდებული აღკვეთის ღონისძიებები** - აღსარიცხი ერთეული: პირი. აღირიცხება I ინსტანციის სასამართლოების მიერ შეფარდებული აღკვეთის ღონისძიებები სახეების მიხედვით.
2. **დამთავრებული სისხლის სამართლის საქმეები** - აღსარიცხი ერთეული: პირი/საქმე. აღირიცხება როგორც საპროცესო შეთანხმებით, ისე არსებითი განხილვით დასრულებული საქმეები;
3. **გამამტყუნებელი და გამამართლებელი განაჩენები** - აღსარიცხი ერთეული: პირი. აღირიცხება იმ პირთა რაოდენობა, რომელთა მიმართაც გამოვიდა გამამტყუნებელი ან გამამართლებელი განაჩენი.
4. **მსჯავრდებულები** - აღსარიცხი ერთეული: პირი. აღირიცხება მსჯავრდებულ პირთა რაოდენობა სასჯელის ფორმების მიხედვით, ასაკობრივ, სოციალურ ჭრილში, ნასამართლობის გათვალისწინებით.
5. **არასრულწლოვანი მსჯავრდებულები** - აღსარიცხი ერთეული: პირი. არასრულწლოვან მსჯავრდებულთა რაოდენობა სასჯელის ფორმების მიხედვით რეგიონალურ ჭრილში;
6. **სასჯელის ფორმები დანაშაულების მიხედვით** - აღსარიცხი ერთეული: დანაშაული/სსკ-ის მუხლი და პირი. აღირიცხება სსკ-ის თითოეული მუხლისათვის მსჯავრდებული პირების მიმართ გამოყენებული სასჯელის ფორმები.
7. **სასჯელის ფორმები რეგიონალურ ჭრილში დანაშაულების მიხედვით** - აღსარიცხი ერთეული: დანაშაული/სსკ-ის მუხლი და პირი.

აღკვეთის ღონისძიებები

დაპატიმრება - აღირიცხება იმ პირთა რაოდენობა, რომელთაც სასამართლომ შეუფარდა დაპატიმრება;

გირაო - აღირიცხება იმ პირთა რაოდენობა, რომელთაც სასამართლომ შეუფარდა გირაო;

გირაო პატიმრობის უზრუნველყოფით - აღირიცხება იმ პირთა რაოდენობა, რომელთაც სასამართლომ შეუფარდა გირაო პატიმრობის უზრუნველყოფით (*შემდგომში გირაო და გირაო პატიმრობის უზრუნველყოფით ერთობლიობაში აღირიცხება როგორც გირაო*).

არასრულწლოვანი ბრალდებულის მეთვალყურეობაში გადაცემა - აღირიცხება იმ პირთა რაოდენობა, რომელთაც სასამართლომ შეუფარდა მშობლების, მეურვეების, მზრუნველების ან სხვა პირების მეთვალყურეობაში გადაცემა;

სამხედრო მოსამსახურის ქცევისადმი სარდლობის მეთვალყურეობა - აღირიცხება სამხედრო სავალდებულო, ვადიანი სამხედრო, ან სამხედრო სარეზერვო სამსახურის მოსამსახურე პირთა რაოდენობა, რომელთაც სასამართლომ შეუფარდა სამხედრო ნაწილის, შენაერთის, სამხედრო დაწესებულების სარდლობის მეთვალყურეობაში გადაცემა.

დაკმაყოფილდა შუამდგომლობა - აღირიცხება საგამომიებო ორგანოდან შემოსული შუამდგომლობების რაოდენობა, რომლებიც სასამართლოს მიერ იგივე სახით იქნა დამტკიცებული.

უარი ეთქვა შუამდგომლობას - აღირიცხება საგამომიებო ორგანოდან შემოსული შუამდგომლობების რაოდენობა, რომლებიც სასამართლომ არ დაამტკიცა იგივე სახით და შეუფარდა აღკვეთის სხვა ღონისძიება.

დატოვებულია განუხილველად - აღირიცხება საგამომიებო ორგანოდან შემოსული შუამდგომლობების რაოდენობა, რომლებიც სასამართლომ არ განიხილა საპროცესო შეთანხმების დამტკიცების გამო.

საკატიმრო აღკვეთის ღონისძიება - აღირიცხება იმ პირთა რაოდენობა, რომელთაც სასამართლომ შეუფარდა დაპატიმრება;

არასაკატიმრო აღკვეთის ღონისძიება - აღირიცხება იმ პირთა რაოდენობა, რომელთაც სასამართლომ შეუფარდა დაპატიმრების გარდა სხვა დანარჩენი აღკვეთის ღონისძიება.

პირველი ინსტანციის სასამართლოებში განხილული საქმეები

სულ განხილული საქმეები - აღირიცხება პირველი ინსტანციის სასამართლოებში განაჩენის გამოტანით განხილული, შეწყვეტილი და დამატებით ძიებაში დაბრუნებული საქმეები;

განაჩენის გამოტანით განხილულ საქმეთა რაოდენობა - აღირიცხება სასამართლოების მიერ როგორც გამამართლებელი, ასევე გამამტყუნებელი განაჩენების გამოტანით განხილულ საქმეთა რაოდენობა. საქმე აღირიცხება მასში მონაწილე მთავარი (ანუ პირველი) ბრალდებულის ძირითადი მუხლის მიხედვით;

გამამტყუნებელი განაჩენი - აღირიცხება საქმეების რაოდენობა, რომელზეც დადგა გამამტყუნებელი განაჩენი;

გამამართლებელი განაჩენი - აღირიცხება საქმეების რაოდენობა, რომელზეც დადგა გამამართლებელი განაჩენი;

ნაწილობრივ გამამართლებელი განაჩენი - აღირიცხება საქმეების რაოდენობა, რომელზეც დადგა ნაწილობრივ გამამართლებელი განაჩენი.

შეწყვეტილი საქმე - აღირიცხება საქმეების რაოდენობა, რომელზეც სასამართლომ გამოიტანა განჩინება საქმის შეწყვეტის შესახებ;

დამატებით ძიებაში დაბრუნებული საქმეები - აღირიცხება საქმეების რაოდენობა, რომელზეც სასამართლომ პროკურორის შუამდგომლობის საფუძველზე გამოიტანა განჩინება საქმის დამატებით ძიებაში დაბრუნების შესახებ და საპროცესო შეთანხმებით შემოსული საქმის საბრალდებო დასკვნის გადასაწყვეტად პროკურატურისათვის საქმის უკან დაბრუნების შესახებ.

არსებითი განხილვით დამთავრებული საქმეები - აღირიცხება პირველი ინსტანციის სასამართლოებში არსებითი განხილვით დამთავრებული საქმეებისა და პირების რაოდენობა.

საპროცესო შეთანხმებით განხილული საქმეები - აღირიცხება საპროცესო შეთანხმებით დამთავრებული საქმეებისა და პირების რაოდენობა (არა აქვს მნიშვნელობა საპროცესო შეთანხმებით იყო საქმე შემოსული თუ საბრალდებო დასკვნით).

საბრალდებო დასკვნის გარეშე შემოსული საპროცესო შეთანხმებები - აღირიცხება პროკურატურიდან საპროცესო შეთანხმებით შემოსული საქმეები;

საბრალდებო დასკვნით შემოსული საპროცესო შეთანხმებები - აღირიცხება საბრალდებო დასკვნით შემოსული საქმეები, რომლებზეც სასამართლო განხილვის დროს გაფორმდა საპროცესო შეთანხმება;

საპროცესო შეთანხმებით გამოტანილი განაჩენები - აღირიცხება განაჩენების რაოდენობა, რომლებზეც გაფორმდა საპროცესო შეთანხმება, არა აქვს მნიშვნელობა საპროცესო შეთანხმებით იყო საქმე შემოსული, თუ საბრალდებო დასკვნით.

უარი ეთქვა და დაუბრუნდა პროკურატურას საბრალდებო დასკვნის გადასაწყვეტად - პროკურატურიდან შემოსული საპროცესო შეთანხმებები, რომლებსაც სასამართლომ უარი უთხრა და საბრალდებო დასკვნის გადასაწყვეტად ხელახლა გაუგზავნა პროკურატურას.

მსჯავრდებულები

მსჯავრდებულები - აღირიცხება იმ პირთა რაოდენობა, რომელთა მიმართ სასამართლომ გამოიტანა გამამტყუნებელი განაჩენი სასჯელის დანიშვნით; პირთა რაოდენობა აღირიცხება ძირითადი მუხლის (ანუ იმ ერთი მუხლის მიხედვით, რომელიც უფრო მეტ სასჯელს ითვალისწინებს) პრინციპით;

არასრულწლოვანი მსჯავრდებულები - ის პირები, რომელთაც დანაშაულის ჩადენის მომენტისათვის არ შესრულებიათ 18 წელი.

მსჯავრდებული, გამართლებული და შეწყვეტილი პირები - აღირიცხება იმ პირთა რაოდენობა, რომელზეც სასამართლოს მიერ გამოტანილ იქნა გამამტყუნებელი და გამამართლებელი განაჩენი ან განჩინება საქმის შეწყვეტის შესახებ.

თავისუფლების აღკვეთა - მსჯავრდებულთა რაოდენობა, რომელთაც სასამართლომ შეუფარდა როგორც ვადიანი, ასევე უვადო თავისუფლების აღკვეთა;

პირობითი მსჯავრი - მსჯავრდებულთა რაოდენობა, რომელთაც სასამართლომ შეფარდებული თავისუფლების აღკვეთა შეუცვალა პირობითი მსჯავრით;

ჯარიმა - მსჯავრდებულთა რაოდენობა, რომელთაც სასამართლომ ძირითადი სასჯელის სახით შეუფარდა ჯარიმა;

გათავისუფლდა ამნისტიით ან სხვა საფუძვლით - მსჯავრდებულთა რაოდენობა, რომლებიც სასამართლომ გაათავისუფლა სასჯელისაგან.

დანაშაული და დანიშნული სასჯელები

დანაშაულთა რაოდენობა - აღირიცხება დანაშაულის თითოეული ეპიზოდის რაოდენობა;

დანიშნულ სასჯელთა რაოდენობა - აღირიცხება დანაშაულის თითოეული ეპიზოდისათვის დანიშნული სასჯელების რაოდენობა.

თავი IV. საქართველოს სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სამინისტროს სისტემის სტატისტიკა

ერთიან სტატისტიკურ ანგარიშში საქართველოს სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სამინისტრო წარმოადგენს სტატისტიკურ ინფორმაციას ორი მიმართულებით: **პატიმრობისა და თავისუფლების აღკვეთის ანუ პენიტენციური და არასაპატიმრო სასჯელაღსრულებითი ანუ საპრობაციო სტატისტიკა**. თითოეულ მიმართულებაში სტატისტიკური ინფორმაცია დაყოფილია სასჯელის მოხდის მიმდინარეობის სხვადასხვა ასპექტის მიხედვით.

მონაცემების შეგროვება ხორციელდება საქართველოს სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სამინისტროს ანალიტიკური დეპარტამენტის სტატისტიკის, კვლევისა და ანალიზის სამმართველოს მიერ შემუშავებული მონაცემთა აღრიცხვის ცხრილების საშუალებით.

ტექსტში გამოყენებული ტერმინთა განმარტებები

ბრალდებული - პირი, რომლის მიმართაც არსებობს დასაბუთებული ვარაუდი, რომ მან ჩაიდინა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსით გათვალისწინებული დანაშაული.

მსჯავრდებული - პირი, რომლის მიმართაც გამოტანილია სასამართლოს გამამტყუნებელი განაჩენი.

მსჯავრდებული/ბრალდებული - პირი, რომლის მიმართ არსებობს სასამართლოს გადაწყვეტილება პატიმრობის ან სასჯელის სახით თავისუფლების აღკვეთის შეფარდების შესახებ.

თავისუფლების აღკვეთა - დამნაშავის საზოგადოებისგან იზოლაცია და კანონით განსაზღვრულ თავისუფლების აღკვეთის დაწესებულებაში მოთავსება.

არასაპატიმრო სასჯელები - ჯარიმა; თანამდებობის დაკავების ან საქმიანობის უფლების ჩამორთმევა; საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომა; გამასწორებელი სამუშაო; სამხედრო პირის სამსახურებრივი შეზღუდვა; თავისუფლების შეზღუდვა; იურიდიული პირისთვის საქმიანობის უფლების ჩამორთმევა.

პრობაციის ღონისძიებები - პირობითი მსჯავრი; სასჯელის მოხდისგან პირობით ვადამდე გათავისუფლება; თავისუფლების შეზღუდვა; საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომა; სასჯელის მოხდის გადავადება; თავისუფლების აღკვეთის შემდგომი საპრობაციო ვადის დანიშვნა.

პირობით მსჯავრდებული - არასაპატიმრო სასჯელით მსჯავრდებული/პრობაციის ღონისძიება შეფარდებული პირი.

რესოციალიზაცია - მსჯავრდებულში საზოგადოების, სხვა ადამიანების, ზნეობის ნორმებისა და ადამიანთა თანაცხოვრების დამკვიდრებული წესებისადმი პატივისცემისა და პასუხისმგებლობის გრძნობის ჩამოყალიბება - მსჯავრდებულის საზოგადოებაში რეინტეგრაცია.

პენიტენციური სტატისტიკა

ზოგადი სტატისტიკური მონაცემები:

- სქესობრივი ჯგუფების მიხედვით, ბრალდებულთა და მსჯავრდებულთა რაოდენობის პროცენტული შედარება საქართველოს მოსახლეობასთან;
- ბრალდებულთა და მსჯავრდებულთა სქესობრივ-ასაკობრივი ჯგუფები;
- ბრალდებულთა და მსჯავრდებულთა სქესობრივ-ასაკობრივი კატეგორიები;
- ბრალდებულები და მსჯავრდებულები სქესობრივი ჯგუფების მიხედვით;
- არასრულწლოვანი ბრალდებულები და მსჯავრდებულები სქესობრივ ჭრილში;
- მსჯავრდებულები დანაშაულის კატეგორიის მიხედვით;
- მსჯავრდებულები დანაშაულის კატეგორიისა და სახეობის მიხედვით სქესობრივ-ასაკობრივ ჭრილში;
- მსჯავრდებულები დაწესებულების ტიპის მიხედვით;
- ბრალდებულები და მსჯავრდებულები საპატიმრო ადგილების ლიმიტებთან შედარებით;
- უცხო ქვეყნის მოქალაქე და მოქალაქეობის არმქონე ბრალდებულები და მსჯავრდებულები;
- უცხო ქვეყნის მოქალაქე და მოქალაქეობის არმქონე ბრალდებულები და მსჯავრდებულები სქესობრივ-ასაკობრივ ჭრილში;
- წარსულში ნასამართლევ ბრალდებულები და მსჯავრდებულები სქესობრივ-ასაკობრივი ჯგუფების მიხედვით;
- დაოჯახებული ბრალდებულები და მსჯავრდებულები სქესობრივ-ასაკობრივი ჯგუფების მიხედვით.

რაოდენობის ცვალებადობა დინამიკაში:

- პენიტენციურ სისტემაში და სისტემის გარეთ გადაყვანილი ბრალდებულები და მსჯავრდებულები;
- პენიტენციური სისტემიდან გასული ბრალდებულები და მსჯავრდებულები;
- პენიტენციური სისტემიდან ჯანმრთელობის მდგომარეობისა და ხანდაზმულობის ასაკის გამო გასული მსჯავრდებულები სქესობრივ ჭრილში;
- შეწყალების შედეგად საპატიმრო სასჯელისაგან გათავისუფლებული მსჯავრდებულები სქესობრივ-ასაკობრივი ჯგუფების მიხედვით;
- ამნისტიის შედეგად საპატიმრო სასჯელისაგან გათავისუფლებული ბრალდებულები და მსჯავრდებულები სქესობრივ-ასაკობრივი ჯგუფების მიხედვით.

ძზადება საზოგადოებაში რენტეგრაციისათვის:

- რესოციალიზაციის მიმდინარეობა - განხორციელებული პროგრამები/ლონისძიებები სქესობრივ-ასაკობრივ ჭრილში;
- შრომა - სამეურნეო სამუშაოებში დასაქმებული მსჯავრდებულები სქესობრივი ჯგუფებისა და ანაზღაურების მიხედვით.

დისციპლინური, წახალისებისა და პაემნის ღონისძიებები:

- ბრალდებულთა და მსჯავრდებულთა მიმართ განხორციელებული დისციპლინური სახდელები;
- ბრალდებულთა და მსჯავრდებულთა მიმართ განხორციელებული წახალისების ფორმები;
- ბრალდებულთა და მსჯავრდებულთა მიმართ განხორციელებული პაემნის ღონისძიებები.

კრიმინოგენური მდგომარეობა:

- პენიტენციურ დაწესებულებებში და დაწესებულებების გარეთ მომხდარი დანაშაულები;
- დანაშაულებრივი ფაქტები, რომლებზეც დაიწყო გამოძიება პირთა ასაკობრივი ჯგუფების მიმართ.

ჯანმრთელობის დაცვა:

- დაავადებათა გავრცელება (პრევალენტობა) პენიტენციურ სისტემაში;
- დაავადებათა გავრცელება (პრევალენტობა) პენიტენციურ სისტემაში (სქესობრივ-ასაკობრივ ჭრილში);
- სამედიცინო სერვისებით უზრუნველყოფა;
- ბრალდებულთა და მსჯავრდებულთა გარდაცვალების შემთხვევები;
- ბრალდებულთა და მსჯავრდებულთა გარდაცვალების შემთხვევები ადგილმდებარეობისა და თარიღების მიხედვით.

არასაპატიმრო სასჯელთა აღსრულებისა და პრობაციის სტატისტიკა

ზოგადი სტატისტიკური მონაცემები:

- პირობით მსჯავრდებულები შეფარდებული ღონისძიების მიხედვით რეგიონულ ჭრილში;
- პირობით მსჯავრდებულები სქესობრივ-ასაკობრივი ჯგუფების მიხედვით რეგიონებში;
- საქმეების საშუალო რაოდენობა ერთ ოფიცერზე რეგიონულ ჭრილში;
- პირობით მსჯავრდებულები დანაშაულის კატეგორიისა და სახეობის მიხედვით სქესობრივ-ასაკობრივ ჭრილში;

- პირობით მსჯავრდებულები არასაპატიმრო სასჯელის ტიპის მიხედვით სქესობრივ-ასაკობრივ ჭრილში;
- უცხოელი პირობით მსჯავრდებულები მოქალაქეობის მიხედვით რეგიონულ ჭრილში;
- უცხოელი პირობით მსჯავრდებულები სქესობრივ-ასაკობრივ ჭრილში.

რაოდენობის ცვალებადობა დინამიკაში:

- პირობით მსჯავრდებულთა მატება შეფარდებული ღონისძიების მიხედვით რეგიონულ ჭრილში;
- პირობით მსჯავრდებულთა მატება შეფარდებული ღონისძიების მიხედვით სქესობრივ-ასაკობრივ ჭრილში;
- დასრულებული საქმეები საფუძვლის მიხედვით რეგიონებში;
- დასრულებული საქმეები საფუძვლის მიხედვით სქესობრივ-ასაკობრივ ჭრილში (საერთო, საქართველოსა და უცხო ქვეყნის მოქალაქეთა მიმართ);
- პირობითი მსჯავრის გაუქმებისა და მსჯავრდებულისთვის ნასამართლობის მოხსნა სქესობრივ-ასაკობრივ ჭრილში რეგიონების მიხედვით;
- პირობით მსჯავრდებულთა შეწყალება სქესობრივ-ასაკობრივ ჭრილში რეგიონების მიხედვით;
- ამნისტირებული პირობით მსჯავრდებულები სქესობრივ-ასაკობრივ ჭრილში რეგიონების მიხედვით.

მზადება საზოგადოებაში რეინტეგრაციისათვის:

- პირობით მსჯავრდებულთა რესოციალიზაციის მიმდინარეობა რესოციალიზაციის პროგრამების ტიპების მიხედვით რეგიონებსა და სქესობრივ-ასაკობრივ ჭრილში;
- პირობით მსჯავრდებულთა დასაქმება სქესობრივ-ასაკობრივი ჯგუფების მიხედვით რეგიონულ ჭრილში.

თავისუფლების შეზღუდვა:

- თავისუფლების შეზღუდვის დაწესებულებაში მოთავსება;
- დასრულებული/შემოსული საქმეები თავისუფლების შეზღუდვის დაწესებულებაში.